

Situația respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană, agravată de războiul Rusiei împotriva Ucrainei

Consecințele invaziei militare ruse în Ucraina, impunitatea, lipsa mecanismelor eficiente de apărare a drepturilor omului și persecutarea activismului civic, sunt doar câteva aspecte identificate de Asociația Promo-LEX în domeniul respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova pe parcursul anului 2022.

Administrația *de facto* continuă să ignore constatările CtEDO, să restricționeze accesul unor categorii relevante de

specialiști în regiune, să persecute locuitorii acesteia, dar și să beneficieze de impunitate pentru abuzuri. Problemele abordate sunt incluse într-un [raport](#) și reprezintă rezultatul inconsecvenței și al lipsei de substanță în politicile de reintegrare din ultimii 30 de ani.

În același timp, pentru că Federația Rusă a fost exclusă din CoE și nu mai este parte a CEDO, precum și din cauza refuzului autorităților ruse de a executa hotărârile CtEDO, sunt necesare noi platforme de dialog, care să garanteze respectarea drepturilor omului.

Potrivit autorilor Raportului, cea mai recentă piedică în calea apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului a fost interdicția de a depune plângeri și sesizări la instituțiile naționale și internaționale. Suplimentar, persoanele incomode sau cele care promovează și formulează idei ce contrazic propaganda sau mesajele administrației *de facto* sunt imediat trecute prin procedurile sistemului represiv, lipsit de legitimitate și de garanții elementare.

Unul dintre cele mai recente cazuri, este condamnarea ilegală, la trei ani și șase luni privațiune de libertate, a lui Victor Pleșcanov, un activist civic din stânga Nistrului, pentru că a criticat deschis invazia Rusiei în Ucraina. În contextul înrăutățirii situației medicale și în lipsa unor evoluții pozitive, în cel mai scurt timp, Asociația Promo-LEX va expedia o plângere la CtEDO.

Alte două situații reprezentative, sunt cazurile lui Nicolae Garmaș, condamnat la Tiraspol pentru că a reclamat, la nivel local, faptele de tortură în privința sa, comise repetat de reprezentanții „miliției” locale, dar și cazul lui Vadim Pogorlețchi, un alt activist civic din stânga Nistrului, care, în repetate rânduri a criticat administrația *de facto*. Acesta este învinuit de o presupusă „trădare de patrie”, iar situația sa este în continuare una incertă. Acțiuni date au un caracter premeditat, cu scopul de a descuraja libera exprimare și

opiniile critice la adresa exponenților regimului ilegal sau a celor care controlează acest teritoriu și influențează negativ soarta locuitorilor.

Este regretabil că după zeci de ani de abuzuri și ilegalități, confirmate în mod repetat de către CtEDO, autoritățile de la Chișinău nu au inițiat niciun proces prin care să se poată identifica un mecanism eficient de sancționare a persoanelor responsabile de comiterea abuzurilor și încălcarea drepturilor fundamentale. Acest pas este necesar pentru a opri efectele negative ale fenomenului impunității, de care beneficiază reprezentanții administrației *de facto* din stânga Nistrului.

Având în vedere noile realități, Asociația Promo-LEX recomandă:

- Obținerea garanțiilor și a accesului liber în regiunea transnistreană pentru apărători ai drepturilor omului, avocați și jurnaliști;
- Dezvoltarea capacităților Biroului Politici de Reintegrare și ale Oficiului Avocatului Poporului de implicare, gestionare și rezolvare a problemelor persoanelor ale căror drepturi au fost încălcate în regiune;
- Asigurarea protecției și reabilitarea victimelor încălcărilor drepturilor omului, care sunt supuse represiunilor din partea administrației *de facto*, dar și urmărirea penală eficientă a persoanelor care comit infracțiuni împotriva drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Raportul poate fi accesat [aici](#).